№ 30.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Nayważszego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna 1. Stycznia / 12. Stycznia Roku 1799. w Sobotę.

z Petersburga 21. Grudnia.

D. 19 IMPERATOR JMC, IMPERATOROWA JMSC, Następca Tronu Wielki Xiąże Alexander, i Wielka Xiężniczka Katarzyna, przystępowali do Swiętych taiemnic w Dworskim Kościele.

Generałowie Jnfanteryi: Xiąże Dołhoruki i Xiąże Galiczin przyięci do służby z ich starszeństwem, pierwszy zasiadać ma w radzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, drugi w armii umieszczony. Generał Jnfanteryi de Lascy naznaczony Jnspektorem diwizyi Smoleńskiey; Generał Lieutenant Tormasow będzie Jnspektorem diwizyi Jnflantskiey w Kawaleryi.

JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadczyć raczył ukontentowanie swoie Szefowi Huzarskiego półku Generał Lieutenantowi Szicowi, za przyprowadzenie onego do naylepszego porządku. Także wszystkim Officyalistom znayduiącym się przy lądowym nadwornym szpitalu za porządek i ochędostwo.

Zostaią Kommandorami: regimentu garnizonowego Ekespara Maior Karandeiew; regimentu muszkietyerow von Klugena Podpółkownik Nieczaiew. Złączony batalion grenadyerow Podpółkownika Luberga przeznacza się do Malty na wzmocnienie garnizonu.

z Wiednia 19 Grudnia z Gazety N. Hamburgskiey.

Dnia wczorayszego przybył tu goniec wysłany od Kommenderuiącego armią we Włoszech Generała Xiążęcia Fryderyka d'Orange. Ten przyniosł wiadomość, że Neapolitańska armia, którey przywodził Generał Baron de Mack miasto Ankonę wzięła, gdzie Generał en chef Championnet i 4 tysiące Francuzow poszło z nim w niewolę.

List d. 10 pisany z Padwy następuiące szczegóły zawiera o tym zdarzeniu. Straż przednia woysk Neapolitańskich po dwakroć z klęską odparta była; wsparł onę Generał Mack, i centrum do bitwy poprowadził. Kawalerya iego mężnie walczyła. Naostatek Francuzi ustępować, i w Ankonie zamknąć się musieli, gdzie ich natychmiast zwycięzca zewsząd opasał.

Zaczęto strzelać do miasta; garnizon prosił o kapitulacyą; nie odebrawszy pomyślney odpowiedzi, w niewolę poszedł. Z drugiey strony Król Jmć Dwóch Sicilii bawi w Rzymie, przywracaiąc dawny rząd i porządek, o czym Nuncyusz Papiezki u Dworu naszego został uwiadomiony. Kardynał Albani ma bydź miasta Gubernatorem. Jedna z Neapolitańskich kolumn port Civitavecchia osadziła.

Tak pomyślny skutek wzięła determinacya Monarchy. Przed rozpoczęciem nieprzyiacielskich krokow domagał się Directoryat wypłacenia 15 millionow; zamknięcia wszystkich portow Królestwa, same tylko wyiowszy okręta Francuzkie, naostatek ażeby Sicilia woyskiem Republikantskim osadzona, w ich ręku zostawała do końca woyny. Powiadaią że Wielki Xiąże Toskański z Neapolitańskim Dworem ma zawrzeć przymierze.

Z naszey stolicy posyłaią codziennie do armii Włoskiey bardzo wiele artylleryi i ammunicyi; inne transporta są przeznaczone do woysk w Niemczech stoiących. D. 15, 12 z Węgierskiey Leibgwardyi do Brun wyiechało. Przed dwóma dniami Generał Feld-Marszałek Hrabia de Wallis, bywszy Prezydent Nadworney Rady woienney życie zakończył, w roku 66.

Według Włoskich rapportow, Admirał Lord Nelson port Genueński Spezzia miał opanować. Gdy Neapolitańskie woyska osadziły ważne stanowisko Scarica l'asino między Florencyą i Bononią; z drugiey zaś strony Wielki Xiąże Toskański, drogi z Modeny i Luki prowadzące do Florencyi licznym żołnierzem opatrzyć kazał, Francuzi o wkroczeniu do Toskanii zamyslać przestali.

Z Treviso donoszą, że Austryackie woyska na d. 10 z Legnago wystąpiły;

lecz iak tylko Francuzi znayduiący się w tamteyszych okolicach Po przeszli, do Romanii zmierzaiąc; uwiadomiony o tym Xiąże d' Orange, 16 batalionom i 12 szwadronom cofnąć się roskazał. Neapolitańskie woyska w Liwornie do 15 tysięcy wzmocnione zostały. Arcy-Xiąże Palatinus Węgierski przybył do naszey stolicy; ma przedsięwziąć podróż do Brunn z Cesarzem Jmcią.

z Londinu 8. Grudnia z Gazety N. Hamburgskiey.

Grenville brat Sekretarza Stanu pożegnał Króla Jmci, maiąc w krotce wyiechać do Berlina, ztamtąd do Wiednia. Lord Elgin dziś Posłuiący u Króla Jmci Pruskiego, przeznaczony iest na Ambassadę do Constantinopola, wielkie czynić kazał przygotowania, ażeby tę dostoynoś mógł sprawować z przyzwoitą okazałością. Serwis srebrny kosztować będzie 5. tysięcy FS.

Generał Pichegru bawi w naszey stolicy. Niedawno był przytomny obradom Izby Wyższey, razem z Xiążęciem d'Orange Stadhuderem, i Królewicem Xiążęciem d' York. Pierwszy Minister zawarł umowę względem pożyczenia u Bankierow 14. milionow FS. na skarb Angielski, 2. zaś na skarb Irlandzki. Warunki przez wzgląd na teraźnieysze okoliczności, mniey są uciążliwe iak roku zeszłego.

Generał Tarleton iedzie do Portugallii, gdzie ma obiąć kommendę nad regimentami Angielskiey Kawaleryi. Generał-Lieutenant Pruskiey służby Graf Schwerin przywodzić będzie en chef Portugalskim woyskom. Pisma nasze głoszą, iż w miesiącu ieszcze Wrześniu wysłany z Paryża Francuzki Agent do Ameryki Ziednoczoney z warunkami do przyszłey ugody, stanoł na mieyscu, i przyiętym został.

Zamiana woiennych brańcow nie ustaie. Tym czasem u nas czynią się przygotowania do wyprawy taiemney na nieprzyiaciela. 8. konnych regimentow, i kilka pieszych pódą na okręta; dokąd odpłyną, zgadnąć trudno. Weymouth woienny statek z morza śrzodziemnego przybyły, doniosł, że armia Generała Buonaparte w Egipcie pod Cairo została porażoną; zwycięzcy wielką w ludziach klęskę ponieść mieli.

Gdy ostatnią z Lisbony pocztę odsyłano do Londinu, biegała w mieście pogłoska, iż Generał Stuart wyspę Minorkę opanował. Czekamy od niego rapportow urzędowych. Czterem regimentom naszym z Irlandyi przez Szkocyą do Oyczyzny powracać kazano. Lord Macartney umarł w Przygórku Dobrey Nadziei. Dochody W. Britańnii z ceł, akcyzy, stępla &c. w roku zeszłym wyniosły 20. millionow, 570. tysięcy FS.

Naostatek po długim oczekiwaniu pierwszy Minister podał Parlamentowi skarbowy proiekt. Godzien iest szczegulnego zastanowienia się we wszystkich częściach swoich. Jeżeli z iedney strony ogromne są wydatki, z drugiey wielkie i na wszystko dostarczaiące dochody i bogactwa narodu Angielskiego. Nie licząc procentu od długow, na co są obmyślone śrzodki, potrzebuie w roku następuiącym W. Britańnia:

Na morską potęgę	13,642000. FS.
Na woysko lądowe -	8,840000.
Na potoczne wydatki	6,788000.
Ogułem potrzebuie	29,270000. FS.

Na zastąpienie ogromney summy ma teraz W. Britańnia wolnego dochodu 5. millionow 350. tysięcy FS. 14. millionow pożyczą bankierowie; niedostaie więc blisko 10. millionow FS. Te chcąc zebrać, radzi P. Pitt ustanowić nowy podatek, naymniey uciążliwy następuiącym sposobem.

Według niezaprzeczonych dowodow maią obywatele W. Britańnii rocznego dochodu, z gruntow, min, węgli ziemnych, domow, osad zamorskich, kapitałow, handlu zagranicznego i wnętrznego, rękodzieł, i tym podobnych wielu zrzódeł, 102. millionу FS. Biorąc równo 100. millionow, gdy obywatel każdy zapłaci tylko do skarbu grosz 10ty, zbierze się summa 10. millionow, iakiey narod potrzebuie na obronę praw i swobod swoich.

Ogułem położone dostatki całego narodu, warte są uwagi w szczegułach przynaymniey niektórych. Grunta czynią dochodu rocznego 20. millionow FS. Kapitały 12. Osady zamorskie 5. Miny i węgle ziemne 3. Naięcie domow 5. Szkocya 5. Handel wnętrzny 28. Zagraniczny 12; w ostatnim roku summa wprowadzonych i wyprowadzonych towarow wynosiła 80. millionow; lecz tu zysk tylko się liczy.

Niektórzy z oppozycyi wiele mówili przeciw pomienionemu proiektowi pierwszego Ministra; między innemi P. Thierney. Poszedł iednak w deliberacyą po pierwszym przeczytaniu. Generał Koehler z innemi Officyerami Angielskiemi idący w służbę W. Sułtana, udał się na Hamburg do Constantinopola. W Malcie maią Francuzi 2. okręta woienne, 3. fregaty, i kilka mnieyszych statkow. Zbroyni przeciwko nim obywatele 6. obozow zastąpili; pierwszy składa się z 4. tysięcy ludu; inne są mniey liczne.

Według ostatnich listow z Ameryki północney 4 Listopada, ieszcze żółta gorączka w kraiu panuie. W Philadelfii na końcu Pazdziernika umierało codzień kilkanaście osob; w New York ledwie kilka. Papiery 3 procentowe płacą się w naszey

stolicy dziś po 53 od 100, Okręt z Bergen w Norwegii do portu Harwich niedawno przybyły doniosł, że na morzu północnym krązy 13 korsarzow Francuzkich

z Paryża 28 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Młodź do pierwszey rekwizycyi należącą, w naszey stolicy zebraną, dziś do arsenału zgromadzić kazano, z kąd do regimentow będzie rozesłana. Jakie mamy bespieczeństwo w mieście, z tąd każdy wniesie, iż przed kilko dniami, na switaniu, pośrzod ulicy, pocztowe wozy do Orleans wysłane, o kilkanaście krokow od hauptwachu rozbito.

Statek Amerykański, przez fregatę do Brestu powracaią ą z S. Domingo zabrany, do Chin żeglował, maiąc na sobie 7 lub 8 millionow w piastrach. Bywszy Minister morski Pleville do następcy swoiego Bruix przysłał ze Włoch gońca, donosząc że Generał Monnier odniosł nową korzyść nad nieprzyiacielem; wzioł go we dwa ognie garnizon z Ankony; dwa miasta odebrać miano, i do granicy Neapolitańskiey drogę otworzyć. Nic o tym rapporta urzędowe.

Podobnym sposobem Direktoryat milczy o armii zamkniętey w Egipcie. List pisany z Alexandryi 25 Pazdziernika donosi, że na on czas Generał Buonaparte podzielił Egipt na 4 nadmorskie wydziały, pierwszego stolicą Alexandria; Rosette drugiego; trzeciego Damiette, ostatniego miasto Bouiźr. Zatym ustanowił i urządzić roskazał klassy ludu morskiego, zpisaniem obywatelow zdatnych do tey posługi.

Raymond bywszy Kommissarz w S. Domingo, powraca do Paryża, gdzie zasiądzie w zgromadzeniu Prawodawczym. W Departamencie wyższey Garumny niektórzy młodzieńce chcąc bydź od służby wolnemi, palce sobie u rąk odcieli. Gdy przed woiennym Kommissarzem staneli w Toulouse, ten wszystkich dla przykładu odesłać roskazał do regimentu artilleryi.

Z Rouen donoszą, iż fabryki i rękodzieła niegdy w tym mieście kwitnące, bliskie są upadku. Na utrzymanie onych maią prosić obywatele u Direktorow o pożyczenie 150 tysięcy liwrow co miesiąc. Rozchodzą się niepomyślne wieści o Generale i armii Egiptskiey. Rząd nie ogłosił, iakie odebrał wiadomości przez gońca, który 8 Listopada z Alexandryi wyiechał. Po nim we 3 dni Berthier podróż do Francyi przedsięwzioł.

Przyięte ultimatum w Rastadzie przez Deputacyą Rzeszy Niemieckiey, położyło koniec negocyacyom względem pierwszey zasady przyszłego traktatu. Przystępuiąc do drugiey nasi Posłowie usiłować maią, ażeby wypełnili przyięty obowiązek względem tracących własność Xiążąt, nabyciem w zamianę dzierżaw nowych na prawym brzegu Renu; do czego drogę wskazuie umówione systema sekularyzacyi.

W teraznieyszym miesiącu bardzo wiele pożarow mielismy w Paryżu; w Temple d. 10; na ulicy Bourgogne d. 12 d. 15 i 16 na 7 mieyscach rozmaitych; wszystkie ugaszone szczęśliwie; wyiowszy ostatni w Pałacu Egalité zwanym; w którego ogrodzie, budowla drewniana, Lyceum, ogniem zpłoneła, nic nie pomogły naywiększe usiłowania; kilku ludzi do gaszenia pożaru użytych zgineło, więcey iest zkaleczonych.

Znaiomy Astronom Lalande ogłosić kazał pismo następuiące.

Zadaią mi codzienne pytanie iaka ma bydź zima teraznieysza ; owiadaią? żem przepowiedział ostrą, ugruntowany na mniemanym obrócie lat 400, któremu niewierzę. Obrót lat 18 iest podobnieyszy do prawdy, ponieważ ma przecie iakikolwiek związek z obrótem Xiężycowym. Zatym zimę umiarkowaną mieć będziemy, iak r. 1780. gdy thermometrum nie wskazywało nad 8 stopni zimna w Paryżu, a ledwiesmy mieli mrozow przez zimę 30 &c.

Przybył goniec od Generała Championnet. Ten Wódz donosi 5 grudnia, że armia Neapolitańska dniem pierwey attakowała diwizyą Macdonalda. Francuzi z Rzymianami połączeni, liczbą słabsi gdyz nieprzyiaciel miał 40 tysięcy żołnierza, odniesli zwycięztwo. Oprócz zabitych, za rano 2 tysiące ieńcow, 23 działa, 45 ammunicyinych wozow, 900 koni i mułow, wiele chorągwi, ekwipaże i kassę.

Sekretarz legacyi Francuzkiey przybył z Turinu. Wiadomo teraz, że Król Jmć Sardyński oddalił się do wyspy Sardynii, mocą umowy z Generałem Joubert podpisaney. Pierwszy onego Minister Priocca oddany iest w zakład. Po wyieździe Monarchy znaleziono w gabinecie odezwę do narodu Piemontskiego, ażeby unikaiąc klęsk woiennych poddał się nowemu rządowi. W arsenale Turińskim było 1800. armat, broni ręczney 150. tysięcy.

Gdy Generał Collaud iuż z Bruxelles do Moguncyi wyieżdżał, Direktoryat przywrócił onemu główną kommendę w Departamentach Belgickich. Anarchistowie gotuią się do następuiących elekcyi na wiosnę. W Nantes uformowało się dość liczne zgromadzenie z dawnych przyiaciół znaiomego Carrier; inne w Departamentach Lot i Garumny, układaiąc zniesienie teraźnieyszey Konstytucyi, rad i Direktoryatu, zwołanie nowey Konwencyi &c.

z Genui 9. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Przetrząsano w mieście naszym wszystkie domy przez kilka nocy; wielu obywatelow aresztował Direktoryat. Poseł Francuzki Belleville doniosł rządowi, że woyska Generała Joubert cały Piemont zastąpiły. Twierdze Coni utrzymali Francuzi; pod czas nagłego attaku garnizon miasto, iak mówią, zapalił, i po większey części w perzynę obrócił. Biega pogłoska, że Kommenderuiący w kraiu Ligurow Generał Lapoype Lukę opanował.

Bywszy rząd RPtey Rzymskiey, w mieście Perouse rozpoczął obrady swoie; bawią tam Prawodawce, Konsulowie, i inni urzędnicy pod zasłoną oręża Francuzkiego. Nasz Arcy-Biskup wydał list Pasterski do Duchowieństwa zachęcaiąc, ażeby się starało utrzymywać wnętrzną spokoyność. Dwie fregaty Hiszpańskie w porcie Genueńskim dawno stoiące, wyszły pod żagle zmierzaiąc ku stronom zachodnim.

z Mediolanu 13. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Przybyły z Paryża Kommissarz Rivaux przyprowadził do skutku odmiany spodziewane; zakończyło się wszystko bez naruszenia powszechney spokoyności. Rano d. 8. installował nowych Direktorow; tych na urząd przywracaiąc, którym niedawno Generał en chef Brune ustąpić roskazał; ci zas są: Sopranzi, Luosi, Adelasio, Lamberti, Alessandri. Toż się stało w Izbach prawodawczych; wszystko na dawnym stopniu stanęło.

Rozpoczęły się więc publiczne obrady, zamknięte d. 7. Cyrkuł Konstitucyiny raz ieszcze zapieczętowano. Nastąpiło zatym ogłoszenie w stolicy Cisalpińskiey dwóch wyrokow Direktoryatu Paryskiego. Pierwszy oświadcza, że nowości przez Generała Brune wprowadzone nieważne są; wszyscy zatym Prawodawce i urzędnicy na mieysca swoie powrócić maią, i pełnić obowiązki przed wiadomą rewolucyą na siebie włożone.

Drugi wyrok większey iest wagi. Gani Direktoryat zgromadzenia pierwiastkowe, nie dawno u nas zwołane na przyięcie lub odrzucenie Konstitucyi, ponieważ na nich znaydowało się wielu 17. letnich młodzieńcow, i cudzoziemcow, obywatele zaś miasta stołecznego, których 200. tysięcy liczemy, w iedno mieysce zwołani, nie mogli porządnie głosować; potrzeba zaś ażeby narod Cisalpiński iak nayrychley okazał się niepodległym. Przetoż będą zwołane pierwiastkowe zgromadzenia, na przyięcie lub odrzucenie Konstitucyi, iaka była przed wprowadzeniem odmian wiadomych.

Przybyła iuż do nas liczna diwizya woysk Piemontskich, które, według roskazow Generała en chef za Francuzkie mieć mamy. Cały prawie Piemont iest zaięty; mówią że w okolicach Coni opor czynili mieszkańce. Joubert główną kwaterę z Alexandryi przeniosł do Turinu. Król Jmć rządzić przestał; wyznaczono 15. osob, które maią przestrzegać porządku, praw, i spokoyności; ogłoszono Akt abdikacyi, iak następuie.

Król Jmć Sardyński przestaie rządzić Państwem swoim; wprzód iednak woysku Piemontskiemu zaleca, ażeby roskazom Generała we Włoszech kommenderuiącego posłuszne było. Roskazuie poddanym, ażeby uznawali rząd tymczasowy Piemontu. Król roskazuie wszystkim regimentom ciągnącym do Turinu, powracać na dawnieysze stanowiska; iakoteż cofnąć proklamacyą przez Ministra swoiego Priocca wczora wydaną.

Żąda Król Jmć pasportu dla siebie i całey familii, ażeby się mógł oddalić do . . . Żąda ażeby religia Katolicka zachowaną była; poddanym zaś wolność dano wynosić się z kraiu bez utraty maiątku, owszem przedać co maią. Nikt za opinie polityczne nie powinien bydź prześladowany. Dla większey mocy i wagi tych warunkow potrzebne iest zezwolenie Generała ne chef, i kopia umowy ręką iego podpisana.

Co aż nastąpi, osoby w Pałacach Królewskich mieszkaiące, na mieyscu spokoynie zostaną. Minister Priocca iako zakładnik póydzie do citadelli, aż do uskutecznienia aktu ninieyszego. *Emmanuel.*

Do pisma wyż położonego, przyłączone było oświadczenie utwierdzaiące Xiążęcia d' Aosta.

Według wiadomości przysłanych od granic, od d. 29. Listopada do 4. Grudnia woyska Francuzkie wiele bitew stoczyły z Neapolitańczykami. Prawe skrzydło Republikantow odnieść musiało korzyść nieiaką, ponieważ d. 5. iuż się znaydowało w bliskości Rzymu. Generał pod Terni w niewolę zabrany nazywa się S. Philippe; zgromadzaiąc w kupę żołnierzy rozproszonych, oskoczony został. Wszystkie twierdze RPtey Cisalpińskiey obleżonemi, ogłoszono.

Leopold Berthier Szef sztabu w diwizyi Generała Macdonald w liście do Ministra woiennego Vignolle opisał szczegóły bitwy stoczoney na d. 4. teraźnieyszego miesiąca nie daleko Citta di Castello, o mil 8. od Rzymu, między Nepi, Monterosi, i Baccano. Woysko Generała Macdonald, według powieści iego, nie wynosiło nad 6. tysięcy. Nieprzyiacioł attakuiacych 5. kolumnami bydź miało nierównie więcey.

Reszta w Dodatku.

No 30.

DODATEK

DO

KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna 1. Stycznia / 12. Stycznia Roku 1799. w Sobotę.

Dokończenie z Mediolanu.

Skutek bitwy opisaliśmy wyżey, pod artikułem z Paryża. Neapolitańczykow poległych i ranionych liczba niewiadoma; Francuzką stratę Berthier dość skromnie rachuie do 30. zabitych, 60. ranionych. Generałowi Kellerman daie wielkie pochwały; Macdonald póyść miał w pogoń za ustępuiącym nieprzyiacielem.

z Wenecyi 15. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Generał Hrabia de Wallis wyiechał z Padwy do Wiednia. Xiąże Frideryk d' Orange przybył d. 12. do naszey stolicy. Na rynku S. Marka przeyrzawszy 3. tysiące żołnierza uszykowanego, wszystkim natychmiast kazał sieść na statki, i do Prowincyi lądowych pospieszać. Kapitan okrętu wczora przybyłego powiada, że pod Raguzą widział zkombinowaną flotte, która czekała na wiatr pomyślny, chcąc ku Romanii żeglować.

Dawno iuż nie wiemy, co się dzieie w kraiu Rzymskim; ponieważ Francuzi gońcow i pocztę zatrzymali. Pisma Cisalpińskie głoszą zwycięztwa liczne zprzymierzeńcow swoich; prywatne zaś listy donoszą, że Generał baron de Mack podstąpił pod Ankonę, gdzie zostawiwszy część armii na opasanie miasta, z resztą prosto poszedł ku Bononii. Lepiey są wiadome szczegóły zaięcia Piemontu przez Generała Joubert.

Dwoma dniami przed wyiazdem iego z Mediolanu, woyska Francuzkie z Cisalpińskiego kraiu ruszyły. Citadella Nowarry odpor czyniła; lecz nakoniec garnizon z 800. Szwaycarow i Piemontczykow złożony poddał się w niewolą. Ustanowiono rząd nowy w mieście; Szlachta i Duchowni 600. tysięcy kontribucyi zapłacić musieli, i chleba dostarczyć żołnierzowi. Lexede Kommendantem naznaczony z licznym garnizonem.

Innym diwizyom zaiąć kazano; Rocca d' Arona, Intra, Palanza, Canobio; Vercelli bez trudności wzięte; ztąd prosta droga do Turinu. Nowa kolumna z Suze do Piemontu wkroczyła; inna ieszcze od 14. tysięcy z Alexandryi i Tortony. Gdy do Novarra wchodzili Francuzi, niektórzy z mieszkańcow zawołali: Niech żyie RPta Cisalpińska; lecz kommenderuiący Generał nakazał milczenie, oświadczaiąc że kray cały uważany bydź powinien za podbity.

Z Modeny do Pawii przybyła inna diwizya; część iey przeznaczono do Buffalora, drugą do Tortony. Gwardya Króla Jmci Sardyńskiego do Ponte di Gravelone poszła. Na tymże mieyscu stanąć maią garnizony Piemontskie z twierdz Pomo, S. Nazzaro, Cava, &c. Rządowi kraiowemu kazano sprawować obowiązki swoie, póki Generał Joubert nie postanowi nowego. Powiadaią że w Turinie ma bydź, nie wiadomo Kongres iaki.

Od brzegow Menu 23. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Mało iest woysk Francuzkich na prawym brzegu Renu, między rzekami Lahn i Nidda. Cała diwizya Generała Bernadotte na brzeg lewy ustąpiła. List od wyższego Renu donosi, że woyska Neapolitańskie wkroczyły do Ankony, po bitwie d. 6. stoczoney w bliskości pomienionego miasta. W krótkim czasie rapporta urzędowe rzecz obiaśnią.

z Aix la Chapelle 19 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Na żądanie Kommissarza armii Mogunckiey, Administratorowie Departamentu Roer postanowili dostarczyć pomienioney armii, wypłacaiąc podatek, 75 tysięcy centnarow pszenicy, 25 żyta, 100 siana, 50 słomy; nakoniec 50 tysięcy worow owsa. Ten układ nie wprzód uskuteczniony będzie, aż go potwierdzi Direktoryat.

z Frankfortu 21 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Idą przez nasze okolice woyska Francuzkie, powracaiąc za Ren do kraiu swoiego. Rozumiemy że w krotce głowna kwatera z Wisbaden ustąpi. W liście z Con-

stantinopola czytamy. Spodziewano się iż Kapitan Basza powróci do stolicy odstąpiwszy oblężenia Widdinu, ażeby tym łatwiey mógł mieć oko na nieprzyiacioł swoich. Dotąd iednak stoi na czele armii rozgromioney; lecz podobno w krótce straci wziętość u Dworu.

Nowy Wezyr wielki nie obiawił co sądzi o czynnościach woiennych Kapitana przeciw buntownikowi Passwan Oglou, wiedząc że W. Admirała Sułtan szacuie. Maiątek Francuzow w Ottomańskim Państwie dotychczas był tylko sekwestrowany; wszystko dziś Porta przedać kazała, i zebrane summy wnieść do skarbu publicznego; przeydą zapewne 30 millionow piastrow. Przed odebraniem ostatnich rapportow z Egiptu, kazano diwizyi Janczarskiey pod kommendą Officyerow zagranicznych iść do pomienioney Prowincyi.

z Bruxelles 19 Grudnia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

General Collaud wydał groźną proklamacyą do młodzi rekwizycyą zaiętey. Ktokolwiek poszedł do insurgentow, zbiegł, lub skrył się w kraiu, wpisany będzie na regestr emigrantow; maiątek familii iego dostanie się skarbowi. Powiadaia że rokoszanie walczyli pomyślnie w okolicach miasta Hasselt; z Anvers, Tongres, Maestrichtu, i miast innych woyska ruszyły, chcąc z Belgami tamże zgromadzonemi bitwę stoczyć.

Collaud do Campine wyieżdża, dla dopomożenia Generałom Jardon i Chabert w attaku. Z Hollandyi i Colonii woysk nowych czekamy. Odesławszy tak wiele naszych współziomkow do Paryża, mamy tu ieszcze 400 aresztowanych. Angielskie eskadry krążą na Flandryiskich brzegach.

z Colonii 19 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Francuzkie woyska, które się w okolicach naszych znaydowały, wszyskie przed 3 dniami poszły do Niderlandu. Wnosić trzeba, iż tam cokolwiek ważnego stać się musiało. Belgowie maią dziennik czynności swoich. Ostatni iest datowany: w Gembloux 6 Grudnia, Ery Chrześciańskiey; treść onego.

1. Armia Katolicka powiększa się codziennie; liczy dziś więcey 100 tysięcy żołnierza dobrze opatrzonego i płatnego. Prawe skrzydło rozciąga się do uyscia Escaut w morze, ma kommunikacyą z Anglikami, krórzy dostarczaią żywność, broń, i pieniądze. Centrum 28 Listopada stoiąc w Gembloux między Louvain i Namur, bitwę stoczyło z Francuzami, utrzymało stanowiska swoie, i nieprzyiacioł do odwrótu przymusiło.

D. 29 Francuzi garnizonem Namuru wzmocnieni pod Leuze obozem stanęli; lecz d. 30 po krótkiey utarczce z armią Katolicką, nagle do Namur powrócili. Lewe skrzydło nasze w Campine ciągle walczyło. 1. Grudnia zaieliśmy miasto Maseick i twierdzę S. Michała, rozciągaiąc przednie straże ku Renowi. D. 2, 3, i 4 Grudnia bitwy krwawe nad Mozą. Armia Katolicka w swoim została stanowisku. Każdy żołnierz i Officyer przysiądz powinien, iż bronić będzie religii i prawa, iakie Belgom przodkowie podali.

z Hamburga 15 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Los emigranta Jrlandzkiego Napper Tandy ieszcze rozstrzygniony nie iest; siedzi dotąd z towarzyszem w areszcie. Powiadaia że nasz Magistrat oddał rzecz do sądu Cesarza Jmci i Rzeszy Niemieckiey.

z Nimegi 23 Grudnia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Obroty Belgickich insurgentow staią się coraz śmielsze i strasznieysze. Bitwy z niemi codzienne, w których z obu stron wiele ludu poległo. Naywiększa ich siła nad brzegami Mozy, gdzie wygodne i obronne maią stanowiska. Dziś do naszego miasta z Coloni weszły dwa bataliony, pośpieszaiące swoim na ratunek.

z Rastadu 20 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Nic u nas nie ma nowego. Negocyacye są zawieszone, nieczynni Posłowie. Nota którą podać przyrzekli Francuzcy, za dni 8 podana będzie.

DONIESIENIE.